

प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन

प्रादेशिक लेखा अनुमान सार्वजनिक कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष: २०८१/८२
मधेश प्रदेश

२०८२ जेष्ठ १२

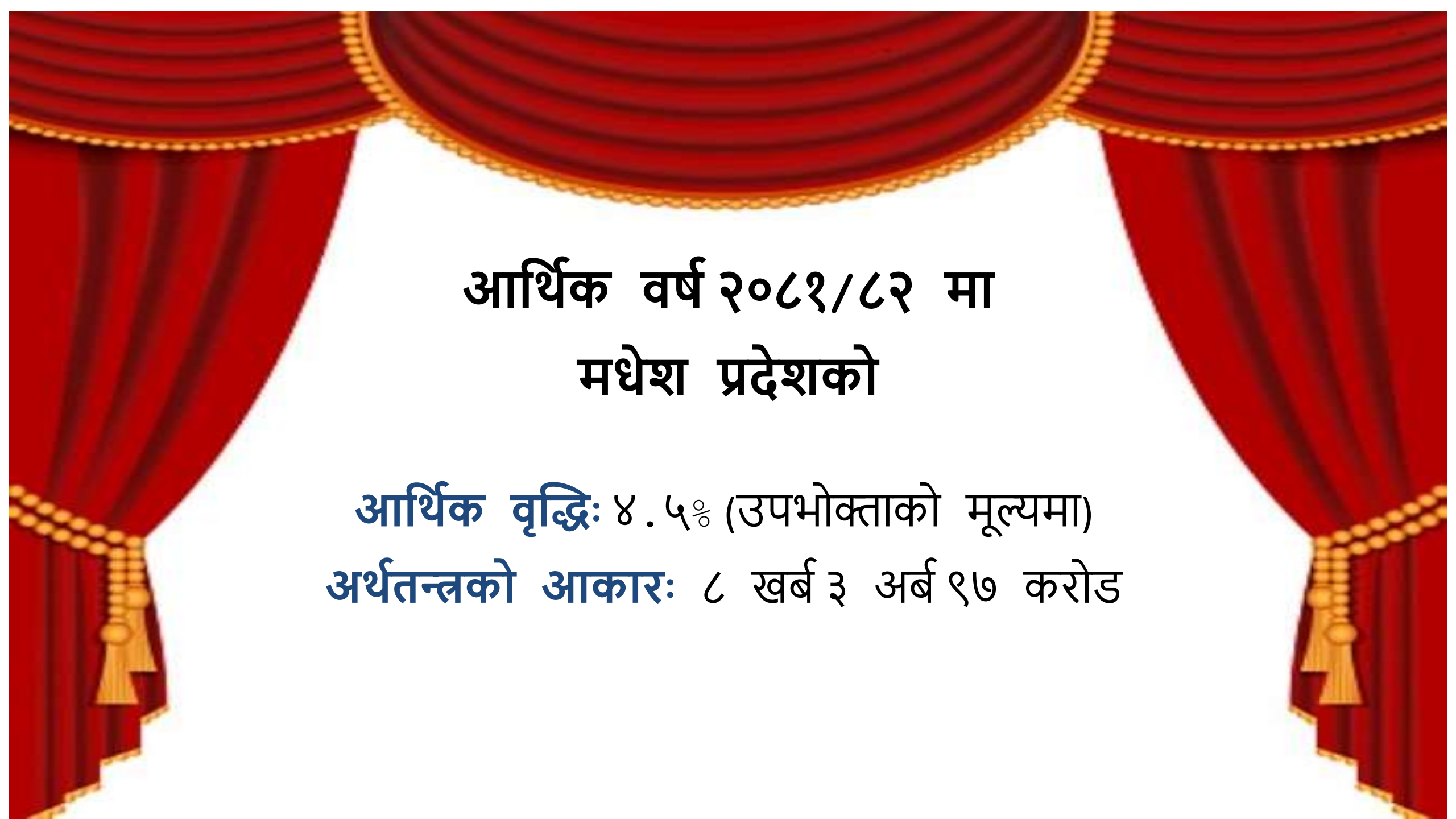

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

આ.વ. ૨૦૮૧/૮૨ મા કુલ ગાર્હસ્થ્ય ઉત્પાદન વૃદ્ધિદર:

પ્રારમ્ભિક અનુમાન

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मधेश प्रदेशको

आर्थिक वृद्धि: ४.५% (उपभोक्ताको मूल्यमा)
अर्थतन्त्रको आकार: ८ खर्ब ३ अर्ब ९७ करोड

प्रस्तुतिका विषय

- परिचय
- राष्ट्रियस्तरको राष्ट्रिय लेखा अनुमान
- प्रादेशिक लेखाको परिचय अवधारणा र परिभाषा
- विधि र तथ्याङ्कका स्रोत: प्रदेशस्तरीय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन
- प्रादेशिक लेखाका अनुमान
- अनुमानका सीमा

राष्ट्रिय लेखा के हो?

- कुनै निर्दिष्ट आर्थिक क्षेत्र (महादेश, क्षेत्र, देश, प्रदेश)

भित्र

- निश्चित अवधि (वार्षिक, त्रैमासिक वा मासिक)

मा भए गरेका

- आर्थिक क्रियाकलापहरू (उत्पादन, उपभोग, बचत)

को

- तथ्याङ्कीय विवरण (Statistical Description) नै राष्ट्रिय लेखा हो ।

कुल गार्हस्थ्य उत्पादन

(Gross Domestic Product)

कुनै अर्थतन्त्र भित्र सञ्चालित सबै आर्थिक क्रियाकलापहरूले निश्चित अवधिमा उत्पादन गरेको **अन्तिम** वस्तु तथा सेवाको मौद्रिक मान नै कुल गार्हस्थ्य उत्पादन हो।

- समग्र अर्थतन्त्रको उत्पादन, आय र खर्चको मापक
- आर्थिक विश्लेषणको लागि महत्वपूर्ण सूचक

अनुमान विधि

- उत्पादन पद्धति (Production Approach)
- व्यय पद्धति (Expenditure Approach)
- आम्दानी पद्धति (Income Approach)

राष्ट्रिय लेखा अनुमानको पृष्ठभूमि

- राष्ट्रिय लेखाको अनुमान
 - ✓ वार्षिक अनुमान वि. सं. २०१८ सालमा शुरू भई वि. सं. २०२१/२२ सालदेखि निरन्तरता,
 - ✓ प्रदेशस्तरको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुमान आर्थिक वर्ष २०७५/७६ बाट निरन्तर,
- System of National Accounts - SNA 2008 को मार्गदर्शनमा आधारित तथा International Standard Industrial Classification of all Economic Activities ISIC Rev.4 को उपयोग
- Eurostat: Manual and Guidelines 2013 संस्करणको मार्गदर्शनबमोजिम प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अनुमान गरिएको।

राष्ट्रिय लेखा तयार गर्दा राखिएको मान्यता

- चालु आर्थिक वर्षको राष्ट्रिय लेखा अनुमान गर्दा पहिलो ६ देखि ९ महिनाको तथ्याङ्क प्रयोग गर्दै बाँकि अवधिको लागि तथ्याङ्कीय विधिको प्रयोग गरी अनुमान गरिएको,
- बाँकि अवधिमा सबै क्षेत्रको आर्थिक गतिविधि सामान्य रूपले सञ्चालन हुने अनुमान गरिएको छ,
- आगामी महिनाहरूमा कुनै Economic Shock को अनुमान गरिएको छैन।

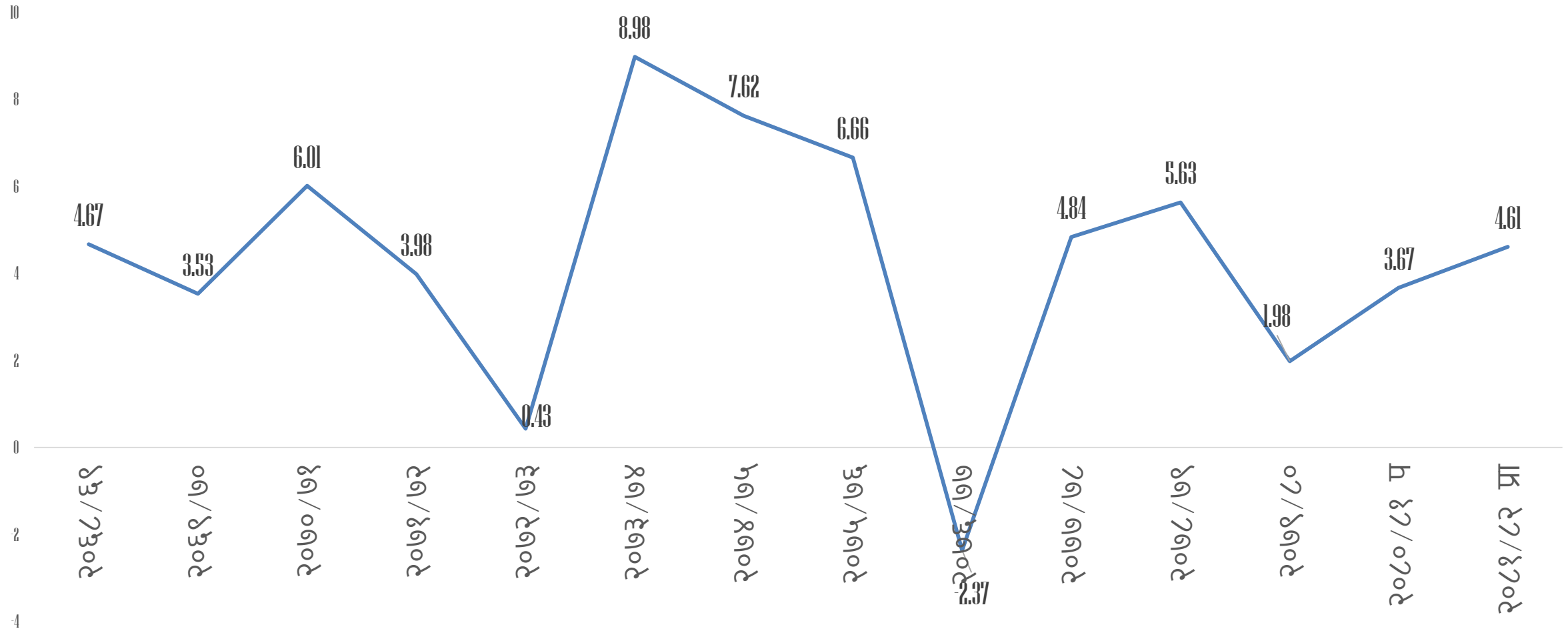

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र आकार र वृद्धिदर

- नेपालको अर्थतन्त्रको आकार आ.व. २०८१/८२ मा ६१ खर्ब ७ अर्ब पुग्ने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ।
- चालु आ.व. २०८१/८२ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर उपभोक्ता मूल्यमा ४.६१ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ।

नपालका कुल गृहस्थ उत्पादनका वार्षिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा)

मधेश प्रदेशको प्रादेशिक लेखा अनुमान

प्रादेशिक राष्ट्रिय लेखा: अवधारणा र महत्व

- प्रदेशमा भएका आर्थिक गतिविधिको मापन,
- प्रादेशिक आर्थिक विश्लेषण, तुलनात्मक अध्ययन, अर्थतन्त्रको अवस्था अनुगमनमा उपयोगी,
- प्रादेशिक नीति निर्माण, योजना तर्जुमा, बजेट अनुमान, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा प्रयोग हुने,
- अध्ययन अनुसन्धानमा उपयोगी सूचक उपलब्ध हुने।

अनुमान विधि

- प्रादेशिक र राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अनुमानको तयार गर्ने सैद्धान्तिक आधार एउटै हुने,
- प्रादेशिक र राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अनुमानको क्षेत्र तथा विधि उस्तै वा फरक हुन सक्ने,
- प्रदेशस्तरीय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनका विधिहरू:
 - Top-down approach
 - Bottom-up approach
 - Mixed approach
- हाल प्रकाशित प्रादेशिक अनुमान गर्न Production based top-down approach प्रयोग गरिएको
- स्थिर मूल्यमा अनुमानहरू आधार वर्ष २०६७/६८ को मूल्यमा आधारित

तथ्याङ्कका स्रोत

- मन्त्रालय/स्थानीय सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय, आन्तरिक राजस्व विभाग,
- गैर सरकारी सस्थाका प्रशासनिक अभिलेख तथा वित्तीय प्रतिवेदन,
- आर्थिक क्रियाकलापसम्बन्धी वार्षिक तथा त्रैमासिक सर्वेक्षण,
- राष्ट्रिय जनगणना,
- आर्थिक गणना,
- नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण

मधेश प्रदेशको अर्थतन्त्रको आकार र वृद्धिदर (आर्थिक वर्ष २०८१/८२)

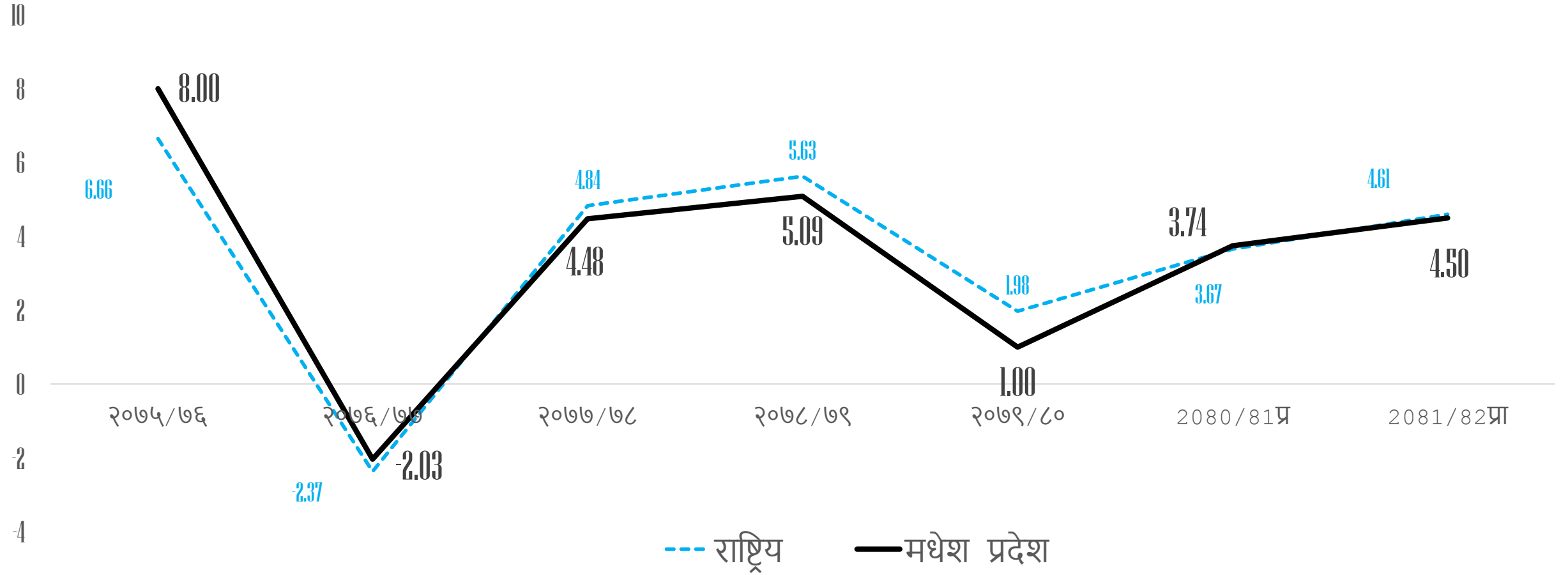
अर्थतन्त्रको अनुमानित आकार $\Rightarrow$ रु. ८ खर्ब ३ अर्ब ९७ करोड

आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ता मूल्यमा) $\Rightarrow$ ४.५%

आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा) $\Rightarrow$ ३.८८%

उपभोक्ता मुल्यमा वार्षिक वृद्धिदर

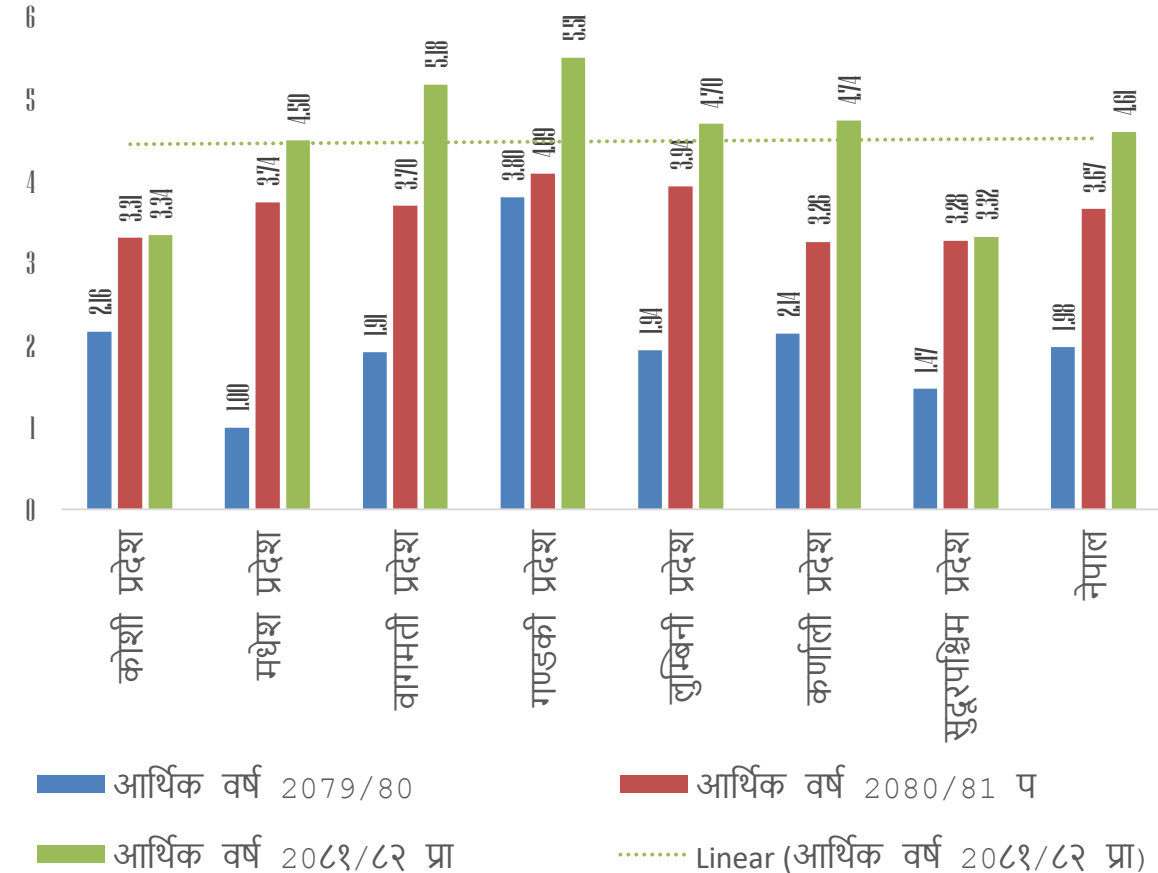

प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (उपभोक्ता मुल्यमा)

वृद्धिदर सबैभन्दा धेरै गण्डकी प्रदेशमा र सबैभन्दा थोरै वृद्धिदर सुदूरपश्चिम प्रदेशमा

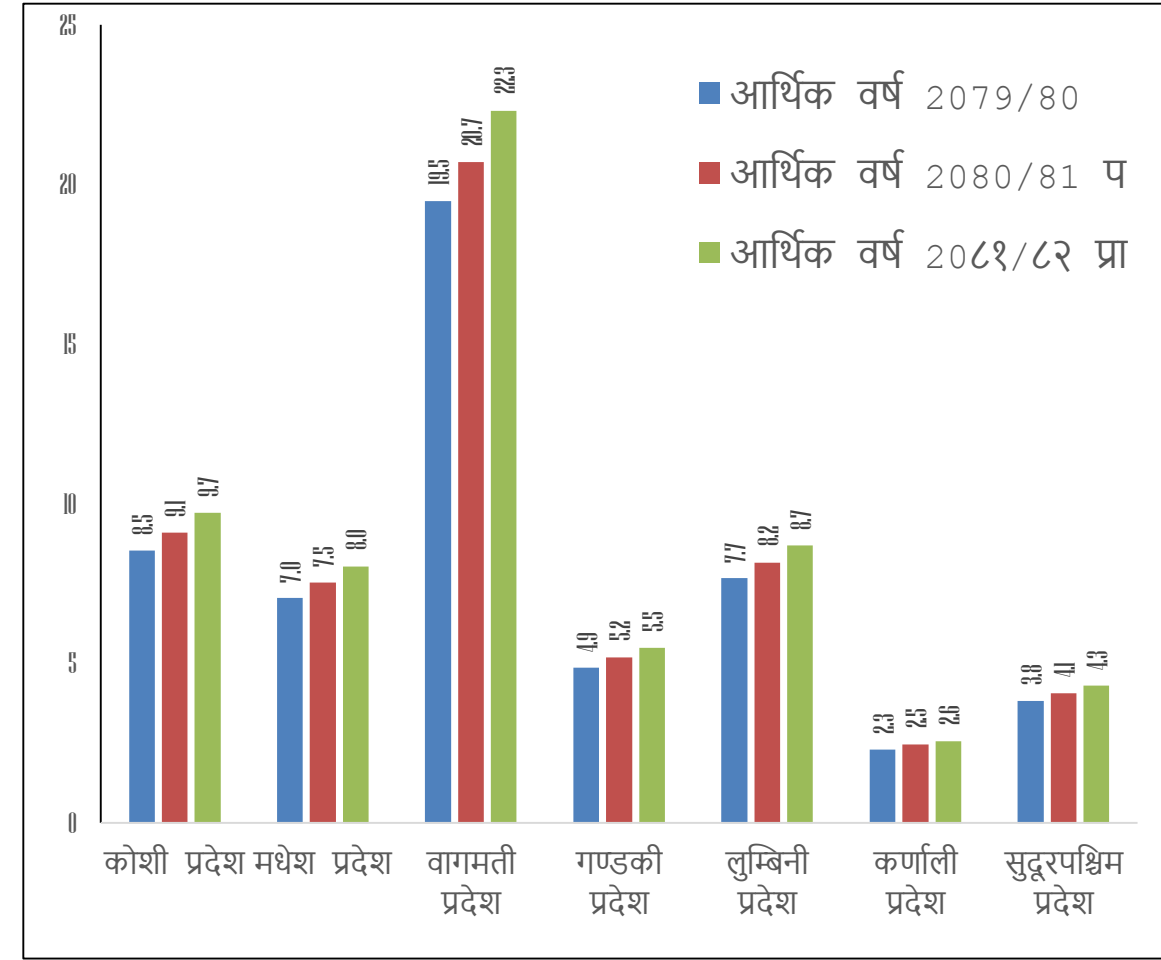

प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु. खर्बमा)

अर्थतन्त्रको
आकार

प्रदेशास्तरीय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ता मूल्यमा) आर्थिक वर्ष २०८१/८२

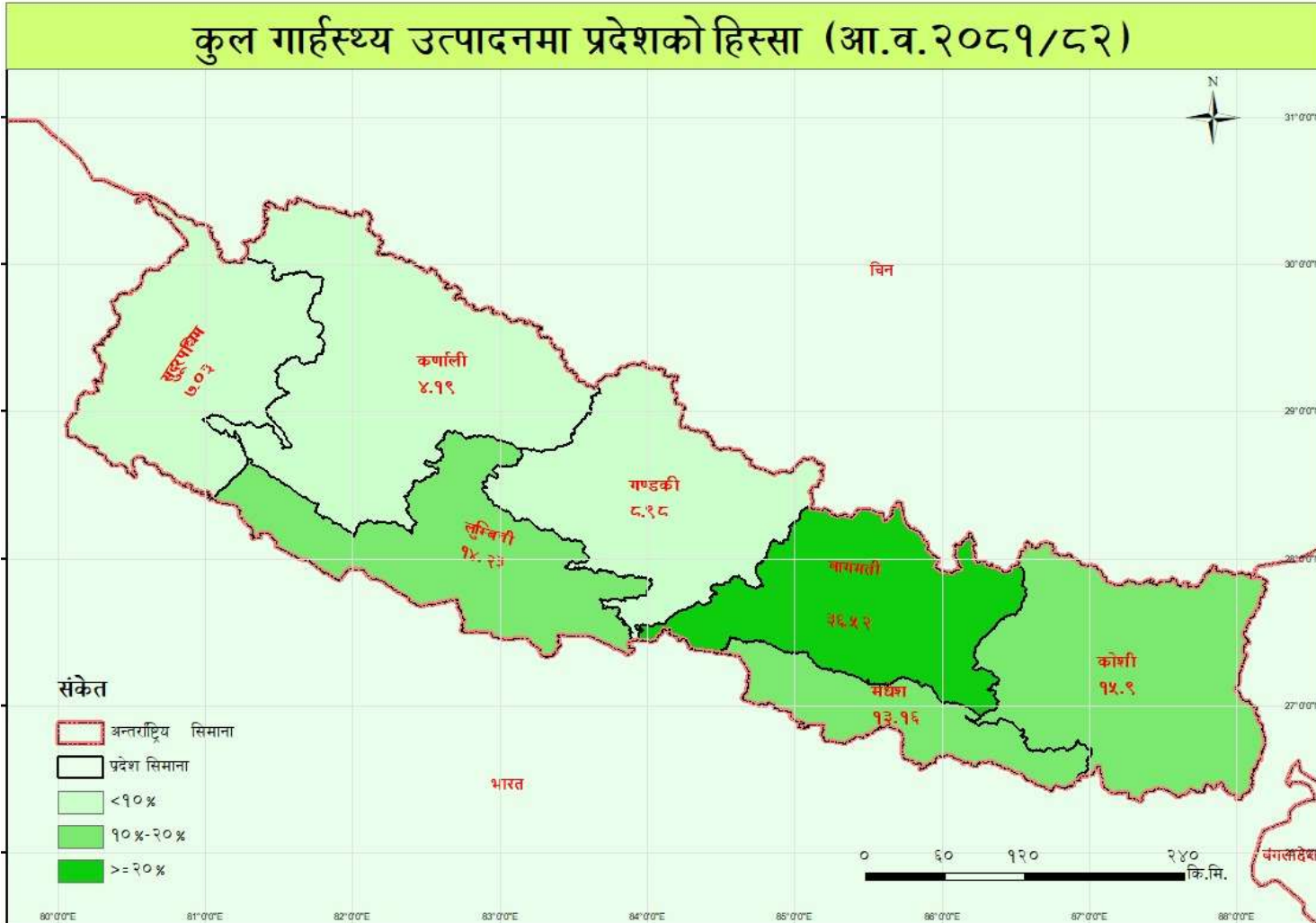

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत) (आर्थिक वर्ष २०८१/८२)

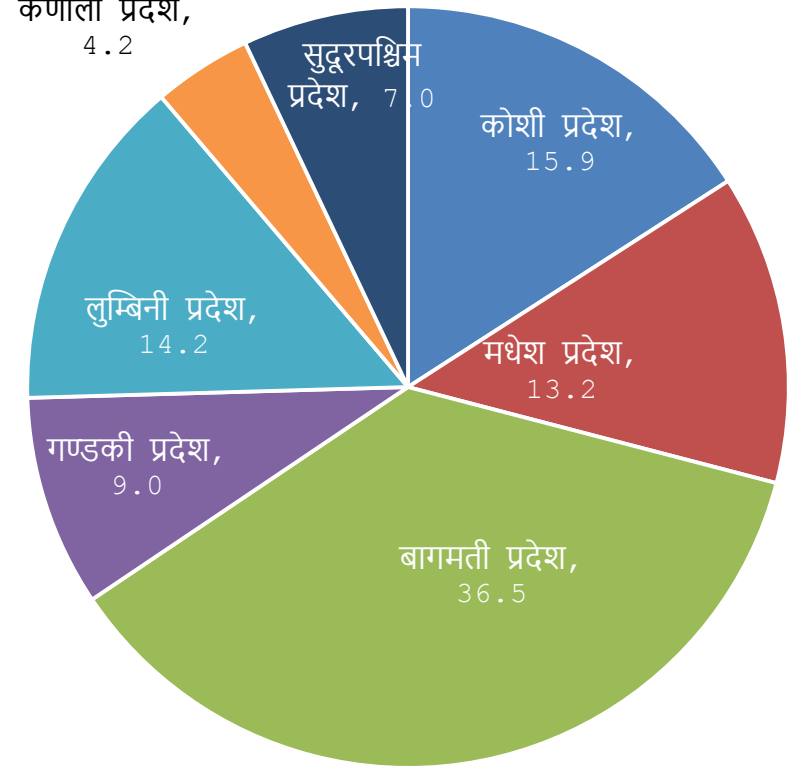

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशको हिस्सा (आ.व.२०८१/८२)

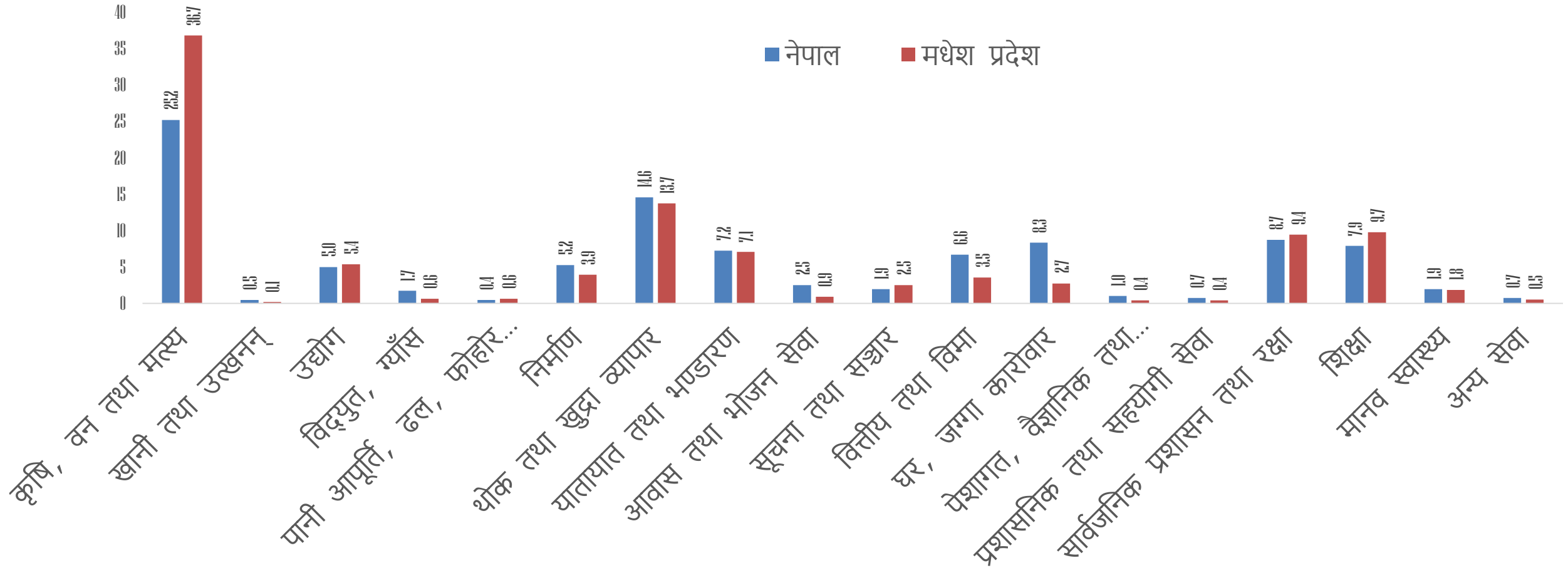
सबैभन्दा धेरै हिस्सा: बागमती प्रदेश
(३६.५%)

सबैभन्दा थोरै हिस्सा: कर्णाली प्रदेश (४.२%)

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अंश आर्थिक वर्ष २०८१/८२

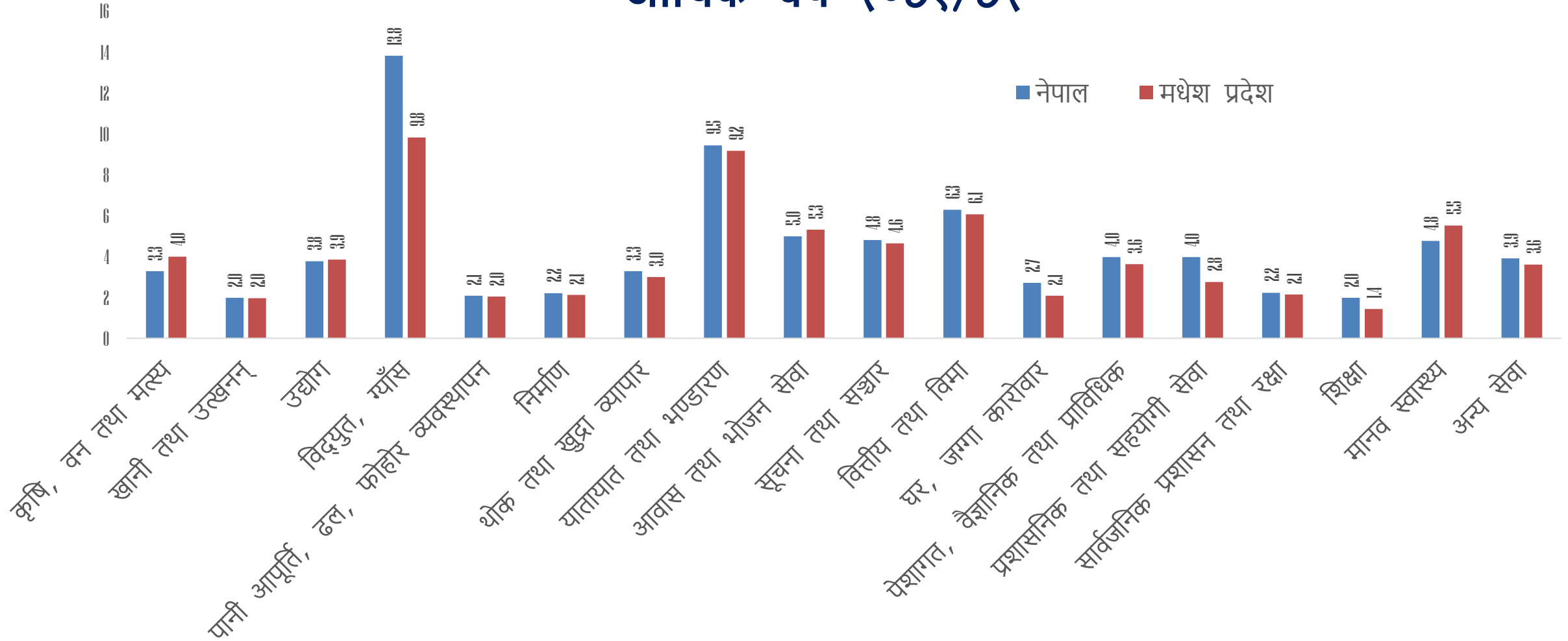

आद्यागिक वगाकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धिका वृद्धिदर (आधारभूत मूल्य) ,

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

बृहत आर्थिक क्षेत्र

१ प्राथमिक क्षेत्र:

- A. कृषि, वन तथा मत्स्य
- B. खानी तथा उत्खनन्

२ द्वितीय क्षेत्र:

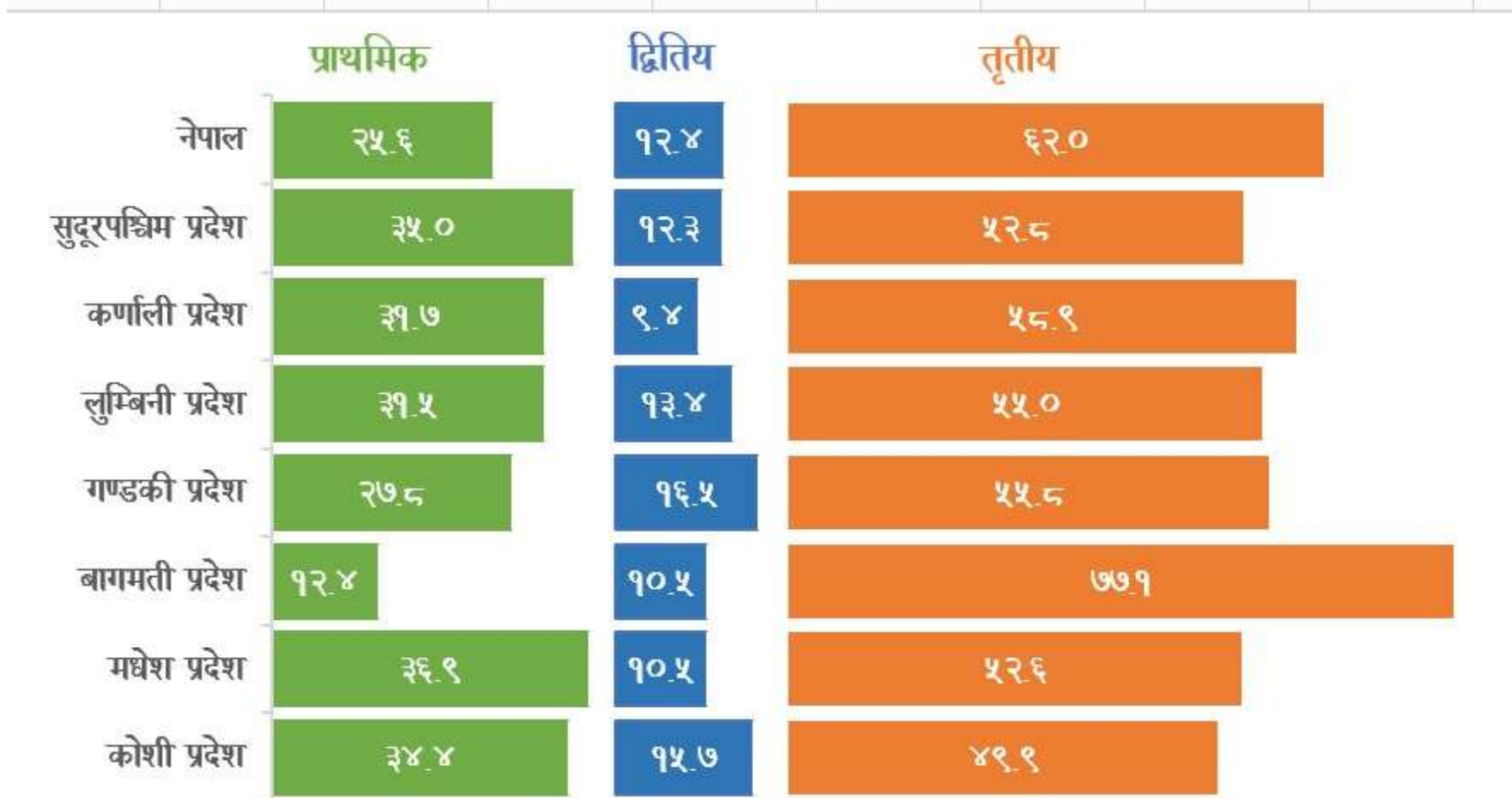
- C. उद्योग,
- D. विद्युत, ग्याँस
- E. पानी, फोहर
व्यवस्थापन
- F. निर्माण

३ तृतीय/सेवा क्षेत्र:

- G. थोक तथा खुद्रा व्यापार, मोटर भेहिकल मर्मत
- H. यातायात तथा गोदाम
- I. आवास तथा भोजन सेवा
- J. सूचना तथा सञ्चार
- K. वित्तिय तथा विमासम्बन्धी क्रियाकलाप
- L. घरजग्गा कारोबार
- M. पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक सेवा
- N. प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप
- O. सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा
- P. शिक्षा
- Q. स्वास्थ्य
- R, S, T. अन्य सेवाका क्रियाकलाप

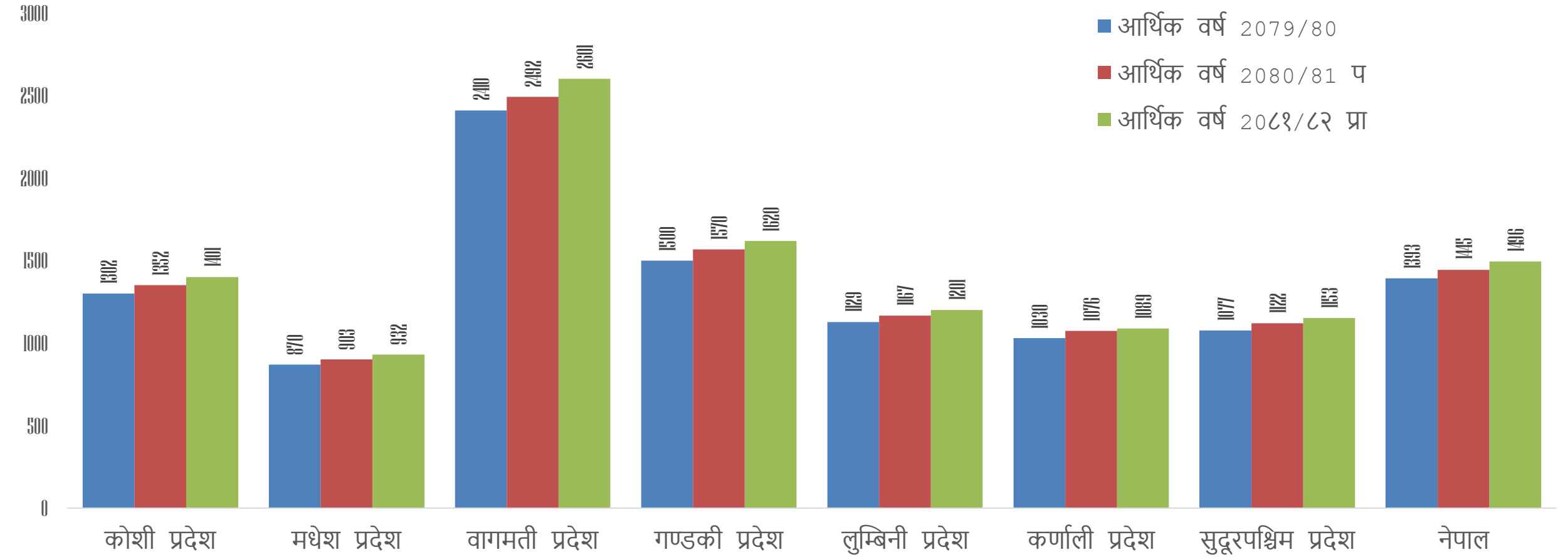

प्रदेशस्तरीय बृहत आर्थिक क्षेत्रको योगदान (प्रतिशत) आर्थिक वर्ष २०८१/८२

प्रदेशस्तरीय प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अमेरिकी डलरमा (US\$)

अनुमानका सीमा

- प्रदेशस्तरीय भरपर्दा सूचकहरूको कमी
- प्रदेश तहका उपयुक्त मूल्य सूचकहरूको अभाव: CPI, PPI etc.

थप जानकारीका लागि

उ.प्र.त.अ./प्रवक्ता- ढुण्डिराज लामिछाने (9841414312, [01-4215649 ext. 309](mailto:01-4215649_ext.309), email: dhundiraj@gmail.com)

नि. दिनेश भट्टराई (9841500758 email: dinesh.bhattarai1@nepal.gov.np)

नि. ऋषि राम सिग्देल (9846216180 email: rishi.sigdel@nepal.gov.np)

तथ्याङ्क अधिकृत शिव नारायण महतो (9842949411 Email :- shivnarayanjnk@gmail.com)

राष्ट्रिय लेखा अनुमानसम्बन्धी तथ्याङ्कीय तालिकाका सफ्टकपी, प्रेस नोट तथा प्रस्तुति राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइटमा उपलब्ध छ।

<https://nsonepal.gov.np/category/1065/>

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

<https://scodhanusha.nsonepal.gov.np/>

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, धनुषा

थप जानकारीका लागि:

<https://nsonepal.gov.np/category/1065/>

धन्यवाद

छलफल